Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V Goldberger, Anton Mesei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L, Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţul inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULŬ LI

„Gazeta" iese în fie-care di
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 242. Braşovŭ, Joi 3 (15) Noemvrie 1888.

Braşovŭ, 2 Noemvrie v.

Guvernulŭ unguerescŭ se sbate şi'şĭ frământă mereu capulŭ, ca sĕ afle mijlóce nouĕ de a mai mântui saculŭ visteriei de golulŭ cumplitŭ ce-lŭ ameninţă.

A pusŭ dărĭ peste dărĭ de nu le mai poţĭ ţiné rêndulŭ, încordândŭ puterile de contribuţiune ale poporaţiunei până în punctulŭ de a se rupe, şi cu tóte astea totŭ nu o scóte la cale sĕ acopere cheltuelile. Din contră s'a vĕdutŭ şi se vede nevoitŭ sĕ facă nenumĕrate împrumuturĭ la casele de băncĭ în streinătate, mai cu sémă la a lui Rothschild, pentru ca sĕ mai cârpéscă finanţele statului şi astfelŭ sĕ mai amâne şi ruina financiară.

Dér aceste împrumuturĭ au urcatŭ deja datoria statului până la unŭ miliardŭ şi jumĕtate, aşa că guvernulŭ unguerescŭ s'a vĕdutŭ ajunsŭ în trista situaţiune de a nu mai puté plăti nicĭ dobêndile, care la rêndulŭ lorŭ s'au urcatŭ la o sumă enormă de milióne.

In astfelŭ de împrejurărĭ, d-lŭ Tisza trebuia sĕ se facă luntre şi punte, ca sĕ pótă trece şi peste acéstă prăpastiă financiară. La dărĭ nouĕ nu'şĭ mai putea lua refugiulŭ guvernulŭ, căcĭ nu scimŭ, deu, pe ce ar mai puté pune dare, după-ce n'a avutŭ grije sĕ 'mbunătăţéscă starea materială a poporaţiunei, incapabilŭ fiindŭ a face acésta. Ca sĕ facă economii în bugetŭ érăşĭ nu póte, pentru că rĕmânŭ pe drumurĭ sumedeniă de flămândĭ, carĭ esistă numai din graţia sfântului bugetŭ. Totŭ aşa nu póte sĕ înceteze cu risipa pentru realisarea ideii de maghiarisare, pentru că şoviniştilorŭ de géba te încercĭ sĕ-le scoţĭ nebuniile din capŭ.

Ceva însĕ trebuia făcutŭ, ca sĕ scape finanţele statului de falimentŭ, orĭ mai bine disŭ ca sĕ se mai amâne falimentulŭ. D-lŭ Tisza, după multă bătaiă de capŭ a aflatŭ unŭ mijlocŭ, alŭ căruĭ succesŭ e fórte îndoiosŭ.

Anume s'a hotărîtŭ, ca unele din datoriile statului sĕ le adune într'o singură datoriă, timpulŭ pentru plata lorŭ sĕ se prelungéscă, dobêndile sĕ fiă ceva maĭ micĭ, şi în schimbŭ pentru aceste concesiunĭ ce le facŭ creditorii, adecă aceia carĭ au împrumutatŭ statulŭ, suma acestorŭ datorii sĕ se considere sporită cu unŭ numĕrŭ însemnatŭ de milióne.

Cele mai multe din aceste datorii suntŭ cele făcute pentru construirea căilorŭ ferate, ér tóte împreună se urcă la peste patru sute cincidecĭ de milióne. Dobêndile ce le plătesce statulŭ pentru aceste datorii se urcă peste treidecĭ şi cincĭ de milióne. Pentru ca statulŭ sĕ nu mai plătéscă atâta dobêndă pe anŭ pentru aceste datorii, d-lŭ Tisza a întratŭ în tractărĭ cu casa Rotschild în sensulŭ ca acésta sĕ se învoiască a prelungi terminulŭ de plată alŭ acestorŭ datorii dela 15 orĭ 20 de anĭ la 70 până la 85 de anĭ şi sĕ'i plătéscă procente mai micĭ la sută, în schimb însĕ statulŭ sĕ îi datoreze pentru cele patru sute cincidecĭ şi mai bine de milióne suma de şése sute de milióne, cum dice „Ellenzek".

Acéstă însemnéză *„conversiune"*.

Astă operaţiune d-lŭ Tisza o face pe socotéla şi pericululŭ statului, fără nicĭ o garanţiă, că se va ajunge scopulŭ propusŭ. Insuşĭ „marele ministru de finanţe" Tisza nu a îndrăsnitŭ sĕ declare categoricŭ, în raportulŭ motivelor ce le-a adusŭ pentru susţinerea proiectului sĕu, că în adevĕrŭ acéstă conversiune are sĕ aibă succesŭ, ci s'a mărginitŭ a spune numai că „speră" şi „crede" că operaţiunea va avé succesŭ.

Intréga întreprindere pare a se face pe base nesigure, căcĭ deoparte dobêndile ce le plătesce statulŭ vorŭ fi reduse cu o sumă fórte mică, de altă parte datoria statului e sporită cu o sumă colosală de milióne, nu e apoi nicĭ garanţiă în privinţa succesului, şi posesorii de obligaţiunĭ de ale acestei datorii vorŭ avé sĕ ia procénte mai micĭ la sută. Décă vorŭ fi recompensaţĭ prin cursulŭ obligaţiunilorŭ, nu se scie. Acésta atêrnă de împrejurărĭ şi situaţiunĭ.

Aşa stă lucrulŭ cu proiectulŭ de conversiune alŭ d-lui Tisza, care a fostŭ primitŭ de camera deputaţilorŭ unguerescĭ. Atâta e sigurŭ, că prin elŭ datoriile statului crescŭ enormŭ, şi nimenea nu póte garanta, că nu se vorŭ contracta nouĕ împrumuturĭ, décă starea de nelinişte în situaţiunea din afară se va reîntórce, precum se vede dintr'o telegramă de adĭ, că asemenĭ temerĭ esistă chiar în Berlinŭ.

DIN AFARA.

Diarulŭ francesŭ *„Rappel"* a accentuatŭ de curêndŭ, că 8000 de Alsaţianĭ facŭ parte din *legiunea* francesă *a streinilorŭ* şi cu tóte că sciu, că în casŭ de rĕsboiu fiindŭ prinşĭ mórtea le e sigură, rĕmânŭ la postulŭ lorŭ. „Rappel" e de părere, că ar fi celŭ mai bunŭ lucru de a numi acea trupă directŭ „regimentulŭ Alsaţianilorŭ".

„Nordd. allg. Ztg", organulŭ lui Bismark, s'a mâniatŭ focŭ asupra lui „Rappel" din causa propunerei sale şi dice că ar fi trecutŭ póte cu vederea expectorările lui „Rappel", décă nu ar sci că acestŭ diarŭ este proprietatea ministrului francesŭ *Lokroy*. Din acéstă împrejurare, dice fóia bismarkiană, se póte deduce. că guvernulŭ francesŭ aprόbă aţiţarea la rĕsboiu. Décă dér pacea nu se va puté susţiné rĕspunderea va cădé numai asupra Franciei. (Sic!)

Intr'altŭ locŭ „Nordd. allg. Ztg." susţine, că creditulŭ de rĕsboiu ce-lŭ cere dela parlamentŭ ministrulŭ *Freycinet*, are o însemnătate rĕsboinică. *Planurile de revanşă ale Francesilorŭ* dau situaţiunei timbrulŭ ei caracteristicŭ şi marchisulŭ de *Breteuil* a făcutŭ o cutezată afirmare, când a disŭ, că Europa nu dubitéză în iubirea de pace a Francesilorŭ.

E bătĕtorŭ la ochĭ, că fóia bismarkiană se silesce cu totŭ adinsulŭ a presenta pe Francesĭ ca pe nisce tneltitorĭ în contra păcii. Intr'aceea s'a petrecutŭ în *Petersburg* o demonstraţiă pentru pace a coloniei francese de acolo.

Joia trecută adecă au asistatŭ fruntaşii *coloniei francese* în Petersburg cu ambasadorulŭ d-lŭ de Laboulaóe în frunte la serviciulŭ divinŭ ce s'a celebratŭ pentru fericita scăpare a Ţarului rusescŭ şi a familiei sale la catastrofa de pe drumulŭ de ferŭ din 29 a lunei trecute. Preotul coloniei francese, Pĕrere Lagrange, a ţinutŭ cu acéstă ocasiune o vorbire, arĕtândŭ câtŭ de multŭ este iubitŭ şi veneratŭ Ţarulŭ de poporulŭ rusescŭ" şi adaugêndŭ, că întréga Franciă nutresce aceleaşĭ sentimente pentru împĕratulŭ Rusiei, care forméză unŭ *radimŭ al păcii pentru întréga Europă*. Providinţa, dise preotulŭ francesŭ, a scăpatŭ viéţa Ţarului pentru binele şi fericirea popórelorŭ şi spre apĕrarea păcii, *de care Francia are aşa de mare lipsă*. D-lŭ Lagrange a presentatŭ apoi pe Ţarulŭ, care este cu frica lui Dumnedeu, ca pe unŭ modelŭ pentru toţĭ ómenii şi în fine a reamintitŭ împrejurarea, că vagonulŭ, în care se afla familia împĕrătéscă în timpulŭ catastrofei, a aparţinutŭ odinióră împĕrătesei Eugenia.

Despre nou alesulŭ *preşedinte* alŭ *Statelorŭ-Unite nordŭ-americane*, generalulŭ Beniaminŭ *Harrison*, se scrie, că unulŭ din strĕmoşii sĕi a fostŭ acelŭ generalŭ Thomas Harrison, care la 13 Octomvre 1660 fù decapitatŭ în Londra, pentru a subscrie sentinţa de mórte a lui Carolŭ I. Unŭ urmaşŭ alŭ lui Thomas Harrison s'a dusŭ din Anglia în Virginia (America) şi s'a căsătoritŭ acolo cu nepóta unei principese indiane Pocahvetas, fiica regelui Povhatam-Sachem. Unŭ fiu născutŭ din acéstă căsĕtoriă a fostŭ acelŭ Beniaminŭ Harrison, care a subsemnatŭ la 4 Iulie 1776 declararea de independenţă a Statelorŭ-Unite. Urmaşulŭ lui, actualulŭ preşedinte, este dér unŭ americanŭ adevĕratŭ, în a căruĭ vine curge şi sânge indianŭ.

Convenţiunea încheiată de lordulŭ *Salisbury* cu *Germania*, privitóre la o cooperaţiune maritimă de-alungulŭ litora-

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

(5).

Unŭ mortŭ între viĭ.

(Novelă englesésca.)

IV

Laudele ce i-le făcea lordului tatălŭ Alicei nu mai aveau capĕtŭ, şi atâtea'i vorbia despre elŭ Alicei, încâtŭ copila din ce în ce se interesa mai multŭ de elŭ, deşi numai cu óre-care frică se gândia la locuinţa lorŭ în Manfries.

In timpŭ de dóuĕ sĕptĕmânĭ ei s'au mutatŭ.

Dumfort trăia acum liniştitŭ. Alice însĕ era cuprinsă de-o neodihnă vecînică; dér neliniştea ei nicĭ-odată nu şĭ-a tradat'o nicĭ măcarŭ cu o vorbă. Şi ea grija tare de asta, ca nu cumva vorbindŭ ceva rĕu sĕ turbure bucuria părintelui sĕu.

Lordulŭ aştepta prima întâlnire cu frică şi cu îngrijire.

Alice era de-o frumseţă răpitóre. Când tatălŭ ei o întroduse în odaia lordului, ea purta o îmbrăcăminte simplă şi nepretenţiósă, dér cu tóte acestea era cuceritóre. Faţa ei tristă, graiulŭ ei firescŭ, ar fi fermecatŭ pe orĭ-cine. In pĕrulŭ ei se vedeau acăţate câteva florĭ albe, ér haina ei négră se potrivia fórte bine cu talia şi cu faţa ei.

Când o vĕdŭ lordulŭ, era seriosŭ şi zăpĕcitŭ. Elŭ vorbi multe şi abia din când în când făcea alusiunĭ şi la Alice, care era albă ca zăpada.

„De bună sémă nu'ţĭ va plăcé conversaţia nóstră, d-şóră Alice".....

„Cum nu, Milord?" murmură Alice.

„Intr'adevĕrŭ, d-le Dumfort", dise lordulŭ, „mare mulţămită îţĭ datorescŭ, pentru-că ai datŭ castelului din Manfries atâta poesiă, ca"....

Alice neliniştită se sculă din loculŭ sĕu, în vreme ce lordulŭ îşĭ muşca buzele.

„Miss Alice", grăi elŭ îndreptându-se spre tăcuta copilă, „mĭ-ar plăcea décă d-ta te-ai deda sĕ locuescĭ în Manfries; eu m'am silitŭ sĕ 'mĭ întocmescŭ odăile, câtŭ mai bine de locuitŭ, dér acum ordonă d-ta sĕ ţĭ-se arangeze după gustulŭ d-tale. Damele în privinţa acésta suntŭ superióre cavalerilorŭ".

„Oh, Milord, acésta e mare..."

„Mistress Tarket, fosta mea crescĕtóre, e o femeie tare de cinste şi 'i vei face multă bucuriă cu asta. Află că este puţinŭ cam vorbăréţă şi pururea se plânge. De altmintrelea e o fiinţă binecuvêntată, totdéuna te va însoţi la Edinburg séu véra la băi decâte orĭ vei voi.

„Milord", rĕspunse fata zăpăcită, „eu nu doréscŭ lumea mare".

„Décă îţĭ place singurătatea, atuncĭ îţĭ stau la disposiţiă parcurile, roibii, sala de desemnŭ, instrumentele musicale şi biblioteca mea. Eu peste două sĕptĕmânĭ voiu călĕtori spre rĕsăritŭ şi în loculŭ meu le poţĭ folosi d-ta tóte acele aşa ca şi mine."

„Şi ai puté d-ta sĕ ne laşĭ singurĭ, Milord?"

„Da, d-şóră!"

„Şi când te vei reîntórce?"

„Peste doi séu trei anĭ!"

„Alice se mişcă cu nelinişte la cuvintele acestea, în carĭ se cuprindea atâta durere.

Lordulŭ încă 'şĭ simţia inima împovĕrată şi apropiindu-şĭ mâna de părete trase de o sîrmă, ér unŭ clopoţelŭ da semnŭ la mistress Tarket sĕ se presente.

Femeea, care purta la stânga surţului o mare legătură cu chei, se presentă numai decâtŭ şi clătinându-se pe locŭ se plângea, că abia o biruescŭ picióre.

„Recrează-te, dragă Tarket," dise lordulŭ, şĭ-apoi sĕ conducĭ pe stimabila nóstră streină în apartamentele d-sale."

Odăile, în care întrară, o uimiau pe Alice. Splendórea se revĕrsa din tóte părţile. Odaia mijlocie, ai căreĭ păreţĭ erau de marmoră albă, cu oglindĭ şi cu tablourĭ minunate, avea tavanulŭ ornatŭ cu covóre orientale; de marginile ferestrilorŭ se vedeau arangiate în rêndŭ simetricŭ óle cu florĭ din orientŭ, ér mobilele erau de-o strălucire şi frumseţe legendară. Dela odaia acéstă spre drépta se deschidea o sală ovală, cu mese ro-

lului *Africei de ostŭ*, nu prea este aprobată în cercurile parlamentare englese. Unii se temŭ cu deosebire, că prin cooperarea cu Germania, care are de scopŭ *suprimarea comerciului cu sclavi*, Anglia ușorŭ ar puté fi încurcată în conflicte cu căpeteniile indigene, carĭ ar puté periclita viéța și averea misionarilorŭ și a comercianțilorŭ englesĭ. Cu deosebire însĕ a produsŭ bănuielĭ acelŭ punctŭ alŭ convenției, după care Anglia promite a sprigini pe Germania și în mĕsurile, ce voiesce sĕ le ia spre a împedeca importulŭ de arme în Africa. Se crede prin urmare, că în parlamentŭ se vorŭ nasce viue discusiunĭ din causa acestei convenții.

Guvernulŭ francesŭ a numitŭ ca ambasadorŭ alŭ Franciei în *Roma* pe d-lŭ *Mariani*. Acéstă numire a produsŭ mare mulțumire în sinulŭ guvernului italianŭ. Ambasadorulŭ Italiei în Parisŭ, generalulŭ *Menabrea*, a felicitatŭ din causa acésta pe ministrulŭ *Goblet*, esprimândŭ speranța, că noulŭ trimisŭ alŭ Franciei va sci *sĕ delătureze neînțelegerile esistente între Francia și Italia*. Ministrulŭ *Goblet* rĕspunse, că Mariani merge la Roma nu numai cu cele mai bune intențiunĭ personale, ci și cu *instrucțiunĭ conciliante*.

SCIRILE ḌILEI.

„Kolozsvar", în Nr. 259, ocupându-se cu articululŭ nostru de fondŭ privitorŭ la numirile de *visitatori scolari*, ne asigură, că între acești visitatorĭ scolarĭ se află nu numai unŭ protopopŭ românŭ, ci mai mulțĭ preoțĭ și alțĭ Românĭ. Se miră „Kolozsvar", ce avemŭ noi contra acestorŭ denumirĭ? Décă guvernulŭ trimite Ungurĭ ca sĕ visiteze scólele, nouĕ nu ne place, décă trimite Românĭ, érășĭ nu ne place. Ar fi doritŭ dér fóia unguréscă sĕ spunemŭ, din ce naționalitate amŭ vré noi sĕ se numéscă visitatorĭ de scóle?

De nicĭ o naționalitate n'are sĕ numéscă guvernulŭ unguroscŭ visitatorĭ pentru scólele nóstre; mulțăméscă-se cu inspectorii scolarĭ și cu comisarii dela esamene; încolo sĕ dea pace scólelorŭ românescĭ. E tréba autorităților nóstre bisericescĭ sĕ numéscă visitatorĭ. De ingerințele guvernului suntemŭ sătui până în gâtŭ.

***

Ministrulŭ de honvedĭ a adresatŭ municipiilorŭ unŭ cercularŭ în afacerea lucrărilorŭ pregătitóre pentru *recrutarea din 1889*. La asentare au sĕ fiă chemațĭ tinerii născuțĭ în 1869, 1868 și 1867. Până ce se va decide definitivŭ asupra convocării clasei a patra de etate (1866) în vre-unŭ cercŭ séu altulŭ, ministrulŭ, considerândŭ resultatulŭ nefavorabilŭ alŭ asentărei din anulŭ acesta, ordonă sĕ se facă conscrierea și lucrările pregătitóre cu privire la clasa a patra de etate în tóte cercurile de asentare.

***

Scirea publicată în Nr. 238 alŭ fóiei nóstre, cu privire la *constituirea Eforiei scólelorŭ centrale române din locŭ*, are nevoiă de o rectificare și anume: *președinte alŭ Eforiei* a fostŭ alesŭ d-lŭ advocatŭ *Nicolau Strĕvoiu*, ér nu d-lŭ Ionŭ Străvoiu, precum din eróre s'a publicatŭ.

***

Intr'unŭ apelŭ, îndreptatŭ ḍilele acestea către proprietarii din Ardealŭ, se face cunoscutŭ, că ministrulŭ președinte Tisza are în vedere *înființarea unei fabricĭ de zaharŭ în Ardélŭ*, cu condițiune, décă proprietarii din Ardélŭ se vorŭ obliga prin contractŭ, că vorŭ cultiva sfecle dela anulŭ 1889 începêndŭ pe unŭ teritoriu de 5000 de jugĕre și pe durată de 10 anĭ. Prețulŭ unei măjĭ de sfecle în sensulŭ contractului ar face 65 cr. și e proiectatŭ sĕ se dea producĕtorilorŭ de sfecle ca anticipațiune câte 15 fl. de fiăcare jugĕrŭ și totodată sĕ li se facă o reducere de prețŭ pentru transportulŭ pe calea ferată.

***

Unŭ Nazarinénŭ, mai nainte de religiunea romano-catolică, dorindŭ a se căsĕtori validŭ după legile bisericescĭ și civile cu o femeiă de religiunea greco-catolică, a pretinsŭ dela preotulŭ miresei sĕ-i cunune, însĕ fară de a îndeplini ritualulŭ religiosŭ prescrisŭ de biserică pentru cununii. Preotulŭ miresei a respinsŭ pretensiunea mirelui, carele apoi contra acestei respingerĭ a recursŭ la Ministeriulŭ ung. regescŭ de culte. Ministeriulŭ cu provocare la unŭ rescriptŭ alŭ sĕu anteriorŭ referitorŭ la Nazarinenĭ, respingêndŭ cererea, totdeodată a enunciatŭ, că *căsĕtorii valide se potŭ încheia numai înaintea preoțilorŭ religiunilorŭ recepte prin lege* cu împlinirea tuturorŭ formelorŭ prescrise de legile bisericescĭ și civile. Conviețuirĭ de altŭ soiu au a se privi ca concubinate.

***

Forturile ce se ridică în jurulŭ Galațilorŭ la Șendrenĭ și aiurea, suntŭ după unŭ sistemŭ cu totulŭ nou, scrie „Vocea Covurluiului". Cupolele micĭ cu care se vorŭ înarma și bateriile de artileriă, ce se calculéză a li se da, se crede că vorŭ face din Galațĭ unŭ punctŭ neatacabilŭ în casulŭ eventualŭ de unŭ resbelŭ, adaogă numitulŭ ḍiarŭ.

***

O nouă școlă s'a deschisŭ în *Bêrladŭ* în scopŭ *d'a învĕța o meseriă fetele sĕrace* din acelŭ orașŭ. Inființarea acestei scolĭ se datoresce d-nei Elena C. Andrieșŭ, care a înființatŭ cu cheltuelile sale acea scólă și a adusŭ o măestră care sĕ învețe fetele cusătoria și croitoria.

Faptă nobilă vrednică de imitatŭ.

***

Serata cu danțŭ, ce-o vorŭ arangia *tipografii din Brașovŭ* Sâmbătă în 7 l. c. la $8^1/_2$ óre séra în sala hotelului Nr. I promite a fi una din cele mai reușite, atâtŭ în ce privesce arangiamentulŭ, câtŭ și participarea publicului. S'au desfăcutŭ deja multe bilete și s'a îngrijitŭ ca cei ce din vr'o causă séu alta nu vorŭ fi primitŭ învitare, sĕ pótă lua bilete séra la cassă. Pentru esecutarea pieselorŭ de danțŭ a fostŭ angagiată musica militară a regimentului alŭ 2-lea c. r. de infanteriă împĕratulŭ Alexandru alŭ Rusiei. Membrii comitetului de petrecere vorŭ purta rosete în colorile internaționale ale tipografilorŭ: purpuriu-auriu-vĕnătŭ-argintiu și negru, și aceștia garantéză, că prin nimicŭ nu-se va turbura petrecerea. Nu va lipsi nimicŭ spre a asigura reușita seratei și discipulii lui Guttenberg potŭ sĕ spereze, că prima lorŭ debutare le va aduce unŭ frumosŭ succesŭ materialŭ, ér publiculŭ amatorŭ de danțŭ de aicĭ se póte aștepta la o plăcută distracțiă.

***

Din causa alegerilorŭ electorale amânându-se *alŭ II-lea Congresŭ alŭ Cooperatorilorŭ din România* pentru ḍilele de Sâmbătă, Duminecă și Lunĭ (întrarea în biserică), 19, 20 și 21 Noemvre a. c., acésta se aduce la cunosciință pentru persónele care voescŭ a participa la acestŭ congresŭ cu rugarea de a face cunoscutŭ, spre a li se trimite biletulŭ de participare, conformŭ art. IV din Regulamentulŭ Congresului. Cererile de participare se potŭ face la d-lŭ D. C. Butculescu în Bucurescĭ până celŭ multŭ la 15 Noemvre viitorŭ. Cu cererea de participare sĕ se trimétă și unŭ timbru poștalŭ de 15 banĭ spre a li se trimite orice alte informațiunĭ împreună cu biletulŭ de participare. Representanții pressei suntŭ rugațĭ a face cunoscutŭ delegații séi spre a le remite cuvenitulŭ biletŭ de liberă intrare.

***

Regimentulŭ teritorialŭ de dorobanțĭ din *Dobrogea* avêndŭ unŭ efectivŭ estraordinarŭ de mare, așa încâtŭ controlulŭ și administrațiunea întêmpină greutățĭ, ministrulŭ română de rĕsboiu a decisŭ înființarea unui alŭ doilea regimentŭ teritorialŭ de dorobanțĭ dobrogenĭ. Cheltuelile suntŭ prevĕḍute în bugetulŭ pe anulŭ 1889.

***

Ḍiarulŭ oficialŭ alŭ Republicei francese, în numĕrulŭ sĕu de Duminecă, 4 Noemvre 1888, publică nisce decisiunĭ ale ministrului lucrărilorŭ publice, dela 17 Iulie și 31 Octomvre 1888, și dela 29 Septemvre și 31 Octomvre, după carĭ tinerii românĭ și anume d-nii Alimăneștieanu, Bădescu, Mircea și Perețŭ au fostŭ autorisațĭ, după ce *au trecutŭ cu succesŭ unŭ esamenŭ de aptitudine*, celŭ dintêiu a urma cursurile speciale ale scólei naționale de mine, și cei trei din urmă a urma cursurile preparatorii; éră d. Brătianu, vechiu elevŭ esternŭ alŭ scólei politechnice din Parisŭ, a fostŭ admisŭ, *fără esamenŭ prealabilŭ*, a urma cursurile speciale ale aceleiașĭ scóle de mine.

Inregistrămŭ cu mulțămire aceste decisiunĭ privitóre la tinerii Românĭ, carĭ au sciutŭ sĕ se distingă printre ceilalțĭ streinĭ, prin studiile și aptitudinile lorŭ.

Trupele de honvedĭ și de landwehr.

Până acum aceste trupe erau destinate a servi în timpŭ de rĕsboiu ca trupe de reservă și garnisóne de fortărețe. După noulŭ proiectŭ de lege, aceste trupe vorŭ coopera în casŭ de rĕsboiu alăturea cu armata comună, deórece devinŭ trupe de linia întêiu și vorŭ fi mobilisate și transportate la loculŭ de operațiune deodată cu armata comună. Ca trupe de reservă și de garnisónă suntŭ destinate glótele.

Până acuma constă armata honvedilorŭ în timpŭ de pace din 92 de batalióne de infanteriă și 40 de escadróne de husarĭ. In timpŭ de rĕsboiu fiecare din aceste batalióne mai forméză, după cum e statulŭ de mare, încă câte una séu două companii de reservă séu câte o companie de întregire. In rĕsboiu companiile de reservă forméză 32 de batalióne de linia a doua, carĭ pórtă numerii 93 până la 124. Cele 40 de escadróne de husarĭ honvedĭ forméză în timpŭ de rĕsboiu 10 regimente de câte 4 escadróne de câmpŭ și două de reservă. Aceste din urmă au sĕ fiă formate în cas de mobilisare. Cele 92 batalióne de linia întêiu și cele 40 de escadróne de linia întêiu suntŭ, cum s'a mai ḍisŭ destinate sĕ se lupte după ordinea de bătae în linia întêiu și în faptă trupele de honvedĭ forméză 7 divisiunĭ de infanteriă și anume: divisiunile 23, 37, 38, 39, 40, 41 și 42. Cavaleria honvedilorŭ își află loculŭ în ordinea de bătae parte în divisiunĭ de trupe de cavalerie, parte în așa numitele divisiunĭ de cavalerie, adecă aceea cavalerie, care se atașéză în numĕrŭ de două până la 3 escadróne la singuraticele divisiunĭ de infanteriă.

Efectivulŭ batalióneloru și a escadróneloru de honvedĭ este în timpŭ de rĕsboiu totŭ acela, ca a fiecărui batalion și escadronŭ alŭ armatei comune. Pe când cele 4 companii dela batalióne de infanterie ale armatei comune numĕră 524 de bărbațĭ și fiecare escadronŭ alŭ armatei comune 150 de călărețĭ, din contră efectivulŭ de pace alŭ unui batalionŭ de honvedĭ numĕră 40 până la 50 de ómenĭ, care forméză o companie de cadre și efectivulŭ de pace alŭ unui escadronŭ de honvedĭ este de 48 de ómenĭ și 37 de cai. Numai acele batalióne de honvedĭ, care garnisonéză în locurile unde se află cele 7 comande de district (divisiune) au unŭ efectivŭ de 80 până la 125 de ómenĭ. Negreșitŭ că adeseorĭ se trece peste aceste efective pentru că de esemplu dela 6 Octomvre până la finele lui Noemvre la fiecare batalionŭ se face instruirea recruțilorŭ și vara esercițiile anuale ca continuare a instruirei honvedimei. Proiectulŭ ministrului unguresc de honvedĭ are de scopŭ de a înființa la fiăcare din cele 92 batalióne de linie I, carĭ aveau până acum numai o companiă de cadre, alte 3 cadre de companii, și la fiăcare dintre cele 10 cadre din regimentele de cavaleriă încă câte 2 escadróne de reservă. Ministrulŭ crede, că décă aceste cadre vorŭ esista, deja în timpŭ de pace trecerea la efectivulŭ de rĕsboiu în casŭ de mobilisare se va esecuta mai ușorŭ și mai repede. In totŭ casulŭ nu'i va fi greu d-lui de Fehérvary de a esecuta reorganisațiunea amintită, deórece are destui ómenĭ la disposițiune. La sfârșitulŭ anului 1886 efectivulŭ după condice alŭ infanteriei de honvedĭ era de 167,966 de ómenĭ, așadéră cu 31,035 de ómenĭ mai multŭ decâtŭ efectivulŭ normalŭ de rĕsboiu, care e de 136,932 de ómenĭ și la cavaleria de honvedĭ 24,793 de ómenĭ, așadéră cu 11,920 de ómenĭ mai multŭ decâtŭ efectivulŭ de rĕsboiu, care e de 12,873 de ómenĭ. Dela finea anului 1886 trebue că escedentulŭ de ómenĭ s'a sporitŭ. In efectivulŭ presentŭ în timpŭ de pace la autoritățile, comandele și cadrele de honvedĭ erau împreună cu oficerii la sfârșitulŭ a. 1886 cu totulŭ 8590. Décă proiectulŭ baronului de Fehérvary va fi primitŭ de legislativă, atuncĭ trebue sĕ se mărescă efectivulŭ în timpŭ de pace cam cu vr'o 4000 de ómenĭ!

Este fără îndoială că reorganisatiunea honvedimei va aduce după sine ĭreor-

---

tunde, cu florĭ și tapete chinesescĭ, cu cărțĭ frumóse, ér în fund erau așeḍate o harpă și unŭ pianŭ. Lângă o ferésträ era masa de lucru și unŭ minunatŭ scaunŭ cu brațe. In unghiurile casei se ridicau maiestosŭ busturile sciitorilorŭ și marilorŭ artiștĭ, între carĭ loculŭ primŭ îlŭ ocupa mărimea și fala Englesilorŭ Schakespeare.

Mistress Tarket îĭ vorbi fórte multŭ despre tóte ce vedea Alice, se plângea însĕ că se risipescŭ banĭ pentru astfelŭ de nimicurĭ. I arătă apoi tablourĭ istorice și artistice, precum: Coriolanŭ înaintea mamei sale, Romeo și Iulia în cripta mortuară, Hamlet care îngenunchia înaintea tată-sĕu, pe nebunulŭ rege Lear în mijloculŭ furtunei, Othelo înaintea patului femeei sale, și pe sângerândulŭ Iuliu Caesar cum privia spre Brutus, ș. a. Intrară apoi în camera de durmitŭ, alŭ cărei patŭ albŭ ca zăpada, pictura tavanului, fineța tapetelorŭ și lampiónele cele albe ca trandafirii făcură pe Alice sĕ ameţéscă de frumsețea lorŭ. Totŭ obiectulŭ și fiă-care tablou părea că-i ḍice: Copilă, câtŭ te iubesce pe tine lordulŭ acesta!"

Dér ea totușĭ se gândea la Reginald. Oh! Reginald n'ar fi dus'o în astfelŭ de locuințe splendide, ci într'o colibă dela satŭ, alŭ cărei esteriorŭ e totŭ așa de simplu ca interiorulŭ, dér în loculŭ pompei și splendórei i-ar fi lucitŭ unŭ zimbetŭ dulce, o privire fermecătóre, o vorbă dulce și câtŭ ar fi ea de fericită avêndu-le acelea!

Castelulŭ din Manfries însĕ numai în primele ḍile nu-i conveni Alicei. Mistress Tarket făcea totŭ posibilulŭ pentru îndestulirea și petrecerea ei, și însușĭ lordulŭ o surprindea cu lucrurĭ din ce în ce mai frumóse.

O împrejurare numai îi rănea inima sĕrmanei copile. Și anume, purtarea lordului față cu ea.

„In fie-care minutŭ mĕ conving", îi ḍise odată Alice tătâlui sĕu, „că elŭ mĕ iubesce fórte multŭ, și totușĭ pururea mĕ ocolesce; în timpŭ de patru ḍile numai odată am vorbitŭ cu elŭ, dér și atuncĭ fórte puținŭ, căcĭ m'a părăsitŭ îndată. Décă se întêmplă sĕ ne întâlnimŭ în parcŭ orĭ în sala de sticlă, elŭ totdéuna se abate din cale'mĭ și celŭ multŭ décă mĕ prevesce de după perdele.

„Veḍĭ, copila mea," replică Dumfort, „elŭ îțĭ cinstesce durerea ta și se îndestulesce cu atâta, că te póte vedé."

„Nu de multŭ ne-am întâlnitŭ și vorbitŭ despre lucrurĭ de așa de puținŭ interesŭ, câtŭ îmĭ venea sĕ rîdŭ. Dér privindu-i trista espresiune a feței mĭ-a trecutŭ voia de rîsŭ. Elŭ totdéuna este așa de tristŭ, și pe mine mĕ dóre acésta. Mĭ-ar plăcé sĕ-i potŭ vorbi cu încredere, și sĕ nu ia așa de seriosŭ rĕspunsulŭ meu ce i-l'am datŭ în cimiterŭ. A fostŭ o hăbăucie din parte-mĭ. Lordulŭ de bună sémă trăesce în greșita credință, că reserva luĭ îmĭ face bine, pe când în faptă purtarea lui mĕ mustră amarŭ."

(Va urma.)

ganisarea Landwerului austriacŭ, care constă din 82 de batalióne de infanteriă (carĭ formézǎ 22 regimente şi 4 batalióne) şi din 6 regimente de cavaleriă de Landwer de câte 4 escadróne. La acestea se mai adaugŭ cele 10 batalióne de vênătorĭ şi cele douĕ escadróne de vênătorĭ din Tirolŭ. Fiindŭ că Landwerulŭ austriacŭ la finea a. 1886 cu inclusive Tirolulŭ după condice are unŭ efectivŭ de 220,000 de ómenĭ reorganisarea lui după noulŭ proiectŭ de lege este numai o cestiune de banĭ. Deórece Landwerulŭ austriacŭ este destinatŭ ca sĕ formeze divisiunile de infanteriă 21, 22 şi 26 şi în rĕsboiu sĕ ia parte la luptă în prima liniă întêiu, reorganisarea ei va trebui sĕ se facă deja în 1889.

Intêmplărĭ diferite.

Focŭ. In *Cluşiu* au arsŭ în nóptea de 10 Noemvre n. unŭ grajdŭ, douĕ şopróne şi unŭ depositŭ de lemne ale arhitectului Ludwig Hirschfeld. — In *Slimnicŭ* a arsŭ casa acoperită cu paie a vĕduvei Tatu Paraschiva. Paguba e de 41 fl., dér n'a fostŭ asigurată. — In *Mediaşŭ* a arsŭ podulŭ casei lui Martin Müller cu trei carĕ de cucuruzŭ ce-lŭ păstra în podŭ, douĕ ferdele de grâu şi făină. Paguba e de 122 fl. şi a fostŭ asigurată. — In *Perşanĭ* a arsŭ şura lui Ionŭ Hĕrţunŭ cu bucate cu totŭ. Paguba e de 389 fl., asigurată n'a fostŭ. Păgubaşulŭ bănuesce că i-a pusŭ focŭ unŭ locuitorŭ din comună.

Furtŭ. Din grajdulŭ lui Andreas Schemel din Nocrigŭ s'au furatŭ trei epe. — Unui postovarŭ din Sighişóra, care se'ntorcea dela unŭ târgŭ, i-sa furatŭ peste nópte, în curtea unde'şĭ lăsase carulŭ, postavŭ în sumă de 100 fl.

Patricidŭ. Karl Kessler din Heturĭ, certându-se în sĕptĕmâna trecută în Sighişóra cu tată-sĕu, ilŭ lovi cu o sapă atâtŭ de tare, încâtŭ sĕrmanulŭ tată muri. Ucigaşulŭ e arestatŭ şi datŭ judecăţii.

Mórte prin asfixiare. Unŭ cărăuşŭ de lemne românŭ, pe când se suia cu carulŭ pe unŭ drumŭ peḑişŭ în pădurea Sighişórei, căḑu din carŭ atâtŭ de nenorocitŭ, încâtŭ îi intră ţéva pipei în canalulŭ de respiraţiă şi, ne mai putêndŭ rĕsufla, muri.

Esposiţiunea economică din Şercaia.

(Coresp. „Gazetei.“)

Reuniunea economică din comitatulŭ Făgăraşului în anulŭ acesta şĭ-a ţinutŭ esposiţiunea economică în 23 Septemvre st. n. în comuna Şercaia. Vĕḑêndŭ, că în ḑiarele române nu s'a publicatŭ încă nimicŭ despre acéstă interesantă esposiţiune, credŭ că bine e, deşi cam târḑiu, sĕ descriu precum voiu puté acéstă esposiţiune.

Reuniunea economică a comitatului Făgăraşului în şedinţa sa de primăvéră a hotărîtŭ, că în anulŭ curentŭ esposiţiunea economică sĕ se ţină în comuna Şercaia, ca centrulŭ cercului cu acelaşŭ nume.

D-lŭ protoprotore Iacobŭ Popeneciu a convocatŭ de timpuriu inteliginţa din jurŭ la o şedinţă în cancelaria pretoreală, unde cei presenţĭ, după o consultare prealabilă sub presidiulŭ d-lui conte de La Motte, au statoritŭ programa şi au alesŭ membrii în diferitele comisiunĭ, carĭ după câteva ḑile întrunindu-se s'au constituitŭ şi şĭ-au începutŭ activitatea. Ca locŭ de esposiţiune pentru espunerea lucrurilorŭ de mână (industria de casă) şi a productelorŭ economice s'a destinatŭ şcóla luterană, ér pentru espunerea animalelorŭ loculŭ de târgŭ.

In diminéţa ḑilei de 23 Septemvre, fiindŭ tóte gata şi fiindŭ Dumineca şi unŭ timpŭ tare frumosŭ, începură a se aduna o mulţime de inteligenţă şi poporŭ din tóte părţile cercului şi comitatului. După 9 óre D-lŭ protopretore Popeneciu şi D-lŭ preşedinte alŭ esposiţiunei, contele de La Motte, însoţitŭ de câţiva onoraţiorĭ şi de mai mulţĭ călăreţĭ, eşiră cu trăsurile la marginea hotarului, la „Stejerei“, spre întêmpinarea D-lui directorŭ alŭ bunurilorŭ erar. Rottler, carele ca vice-preşedinte alŭ reuniunei, în absenţa Dlui Comite supremŭ, a fostŭ onoratŭ cu presidiulŭ şi carele la 9½ óre a şi sositŭ însoţitŭ de D-lŭ vice-comite Grămoiu, D-lŭ protonotarŭ Turcu şi Dlŭ protofisicŭ Stefanŭ Popŭ şi de alţĭ inteligenţĭ din Făgăraşŭ şi fură bineventaţĭ de D-lŭ protopretore cerc. prin o vorbire scurtă dér potrivită. In capulŭ comunei la frumósă pórtă de triumfŭ i-au aşteptatŭ inteliginţa şi poporulŭ cu musicanţii lui Rusu din Făgăraşŭ. Aicĭ i-au bineventatŭ parochii din Şercaia, celŭ lut. în limbă germană, ér celŭ gr. cat. românesce. D-lŭ preşedinte lĭ-a rĕspunsŭ şi mulţămitŭ în limba germană. De aicĭ merserămŭ pe josŭ, după marşulŭ cântatŭ de Rusu, pe strada frumósă împodobită cu mestécănĭ înplântaţĭ de. ambele părţĭ. Ajungêndŭ la biserica lut. amŭ intratŭ cu toţii în biserică unde s'au cântatŭ câteva cântărĭ şi d-lŭ preotŭ lut. a ţinutŭ o predică ocas. fórte interesantă pentru ceĭ carĭ au sciutŭ nemţesce. Eşiţĭ din biserică, ne-amŭ aşeḑatŭ înaintea edificiului şcolarŭ. D-lŭ preşedinte alŭ espos. contele de La Motte, prin o vorbire scurtă ţinută în tóte trei limbile patriei, rugă pe D-lŭ preşedinte Rottler ca sĕ deschidă esposiţiunea.

După deschiderea esposiţiunei D-lŭ preşedinte şi ceialalţĭ Domnĭ şi Dómne fură conduşĭ prin tóte trei odăile în carĭ erau arangiate obiectele espuse, adecă lucrurĭ de mână femeescĭ, producte de câmpŭ şi de grădină etc.

Tóte au fostŭ peste aşteptare bine represintate şi arangiate, dér cu deosebire lucrurile de mână cusute şi ţesute de bravele Româncuţe atâtŭ au fostŭ de multe, varie şi frumóse, încâtŭ au pusŭ în uimire şi au surprinsŭ plăcutŭ pe toţĭ visitatorii. Ca Românŭ adevĕratŭ trebuia sĕ'ţĭ bată inima de bucuriă vĕḑêndŭ lucrurile femeilorŭ române, cusute şi ţĕsute cu atâta gustŭ şi dibăciă. Odaia destinată pentru acestea n'a fostŭ destulŭ de spaţiósă în raportŭ cu numĕrulŭ lucrurilorŭ espuse.

Nu mĕ încercŭ a descrie orĭ lăuda în specialŭ nicĭ unulŭ din multele şi pré frumósele lucrurĭ espuse, şi nicĭ nu voiu numi şi lăuda cu numele pe nicĭ una dintre bravele esponente, pentrucă tóte merită laudă şi recunoscinţă.

După vederea obiectelorŭ espuse în cele 3 odăi, imposantulŭ publicŭ se îndreptă spre esposiţia de animale, carĭ încă au fostŭ fórte bine represintate. Aci apoi s'au alesŭ şi comisiunile juriului carĭ numai decâtŭ şĭ-au începutŭ activitatea.

Proba cu plugurile s'a făcutŭ în apropierea comunei. Ţĕranii noştri românĭ prin producerea lorŭ cu plugurile încă nĭ-au datŭ doveḑĭ îmbucurătóre despre desteritatea şi emanciparea lorŭ.

Cam pe la 2 óre p. m. întrunindu-se comisiunile juriului în loculŭ destinatŭ, şĭ-au făcutŭ rapórtele şi s'a enunţatŭ resultatulŭ. După aceea inteliginţa se întruni în mare numĕrŭ la banchetŭ în casele D-lui comerciantŭ Franciscŭ Schnell, unde fiindŭ voioşĭ cu toţii pentru resultatulŭ esposiţiunei, ne-amŭ aflatŭ şi petrecutŭ bine.

Numĕrósele toaste încă n'au lipsitŭ.

După banchetŭ întregŭ publiculŭ se îndreptă spre loculŭ alesŭ pentru întrecerea în fugă cu caii.

Cu părere de rĕu trebue sĕ mărturisescŭ, că cu câtŭ nĭ-a fostŭ curiositatea mai mare, de a vedé acéstă întrecere, sciindŭ că au venitŭ destui ómenĭ cu cai bunĭ de fugă, anume pregătiţĭ spre acelŭ scopŭ, cu atâta i-a fostŭ mai mare mirarea, când ajungêndŭ la loculŭ numitŭ, amŭ vĕḑutŭ că n'au cine se întrece în fugă cu caii. Nicĭ unulŭ din cei cu cai bunĭ şi veniţĭ anume nu mai era aci, toţĭ se depărtaseră către casă, din causă că timpulŭ înaintase, era séră. Au aşteptatŭ ce e dreptŭ destulŭ tótă ḑiua, şi póte au cugetatŭ, că lucrulŭ a rĕmasŭ nimica, şi nu va mai fi nicĭ o întrecere. Astfelŭ abia s'au aflatŭ 3 inşĭ, carĭ vĕḑêndŭ că nu suntŭ alţii cu cai mai bunĭ, s'au folositŭ de ocasiune, şi au fugitŭ cum au pututŭ; destulŭ că ei au căpĕtatŭ premiile. Şi décă nu fugiau de locŭ, ci mergeau numai în paşŭ cu caii încă erau sigurĭ de premii, căcĭ nu avea cine sĕ'i întrécă Intr'adevĕrŭ, că rĕu s'au păcălitŭ cei cu cai bunĭ.

De aicea apoi ne întórserămŭ la loculŭ destinatŭ pentru juriu, unde s'an împărţitŭ premiile bănescĭ. Relativŭ la acestea îmĭ permitŭ a face unele observărĭ. După modesta mea părere pentru lucrurile de mână femeescĭ au fostŭ prea puţine numai 2 premii bănescĭ. Mai departe, după ce sciutŭ este că ce e scopulŭ esposiţiunei şi că pentru unŭ domnŭ orĭ dómnă are mai mare valóre o diplomă, decâtŭ câţiva florinĭ, pe când pentru ţĕranĭ şi ţĕrane premiile în banĭ, fiă câtŭ de micĭ, au cu multŭ mai mare valóre decâtŭ o sută de diplome, ar trebuì ca premiile bănescĭ sĕ se dea ţĕranilorŭ şi ţĕranelorŭ, ér diplomele sĕ se dea domnilorŭ şi dómnelorŭ. Cei inteligenţĭ şi cu stare ar trebuì sĕ afle mai multă mulţămire şi îndestulire în diplomele de recunoscinţă decâtŭ în câţiva fl. Şi chiar şi când lĭ-se ofere, sĕ renunţe în favórea ţĕranilorŭ lipsiţĭ, căcĭ numai atuncĭ vomŭ puté sĕ ne ajungemŭ scopulŭ ce-lŭ dorimŭ, şi atuncĭ nu vorŭ mai ḑice bieţii ţĕranĭ că: Domnii totŭ la Domnĭ dau cinstea (sĕu banii). Cu ocasiunea acestei esposiţiunĭ încă au primitŭ premii băneştĭ unii domnĭ şi dómne chiar de cei cu stare, găburĭ (sasĭ) cum îi numesce poporulŭ şi ḑĕu n'au fostŭ atâtŭ de galanţĭ, ca sĕ renunţe în favorulŭ celorŭ săracĭ. Astădată însĕ le retacŭ numele.

După împărţirea premielorŭ bănescĭ fiindŭ şi séră, partea cea mai mare din numerosulŭ publicŭ s'a depărtatŭ către casă voiosŭ şi cu plăcute amintirĭ. Au mai rĕmasŭ numai aceia, carĭ au luatŭ parte la balulŭ aranjatŭ în acea séră din incidentulŭ esposiţiunei în otelulŭ din locŭ. Petrecerea a fostŭ vială şi a duratŭ până diminéţa. Aci numai atâtŭ amintescŭ, că programa a fostŭ înţesată cu prea multe cérdaşe şi Ungurĭ erau puţinĭ, nu avea cine sĕ le jóce.

Am înţelesŭ, că publicându-se despre acéstă esposiţiune în unele foi economice maghiare, merítulŭ şi recunoscinţa pentru laudabilulŭ succesŭ se atribue numai unora, pe când cei carĭ au ostenitŭ şi jertfitŭ mai multŭ nicĭ nu-sŭ pomeniţĭ. Dreptŭ aceea, deşi sciu, că cei carĭ facŭ mai multŭ nu aşteptă laudă, totuşĭ credŭ, că nimenui nu'i convine, şi nicĭ nu e cu dreptŭ, ca unii sĕ sémĕne, ér alţii sĕ secere de-a gata; în interesulŭ adevĕrului îmĭ permitŭ a afirma, basatŭ pe propria'mĭ convingere, că: merítulŭ şi recunoscinţa pentru îmbucurătorulŭ resultatŭ alŭ acestei esposiţiunĭ în primulŭ locŭ se cuvine Domnului protopretore Iacobŭ Popeneciu, carele a ostenitŭ ḑi şi nópte şi n'a cruţatŭ nicĭ jertfele materiale în interesulŭ esposiţiunei. Nu sciu, care altulŭ în loculŭ Domniei sale s'ar fi sciutŭ acomoda şi purta astfelŭ, atâtŭ cu inteliginţa, câtŭ şi cu poporulŭ din acestŭ cercŭ, încâtŭ chiar şi contrarii (esposiţiunei) sĕ lucre viribus unitis în favorulŭ aceleia. Prin acestea nu vrĕu sĕ detragŭ nimica din merítulŭ altora, nicĭ nu voiescŭ a ḑice, că numai D-sa a făcutŭ totulŭ singurŭ. Nu, Dómne păzesce, pentru-că sciutŭ este că: Unde'i unulŭ nu'i putere, unde-sŭ mulţĭ puterea cresce. Toţĭ au lucratŭ după putinţă în cerculŭ lorŭ de activitate. Servéscă-le de satisfacţiune şi recompensare convingerea, că şĭ-au făcutŭ datoria în modŭ demnŭ de tótă lauda.

In fine vĕ ḑicŭ vouĕ, iubiţĭ Românĭ şi Româncuţe: 'Inainte cu Dumneḑeu. Lucraţĭ şi vĕ rugaţĭ lui Dumneḑeu. Uniţi-vĕ ca fraţĭ şi fiţĭ stăruitorĭ. Păstraţi-vĕ şi iubiţi-vĕ limba şi poporulŭ strămoşescŭ, mai multŭ decâtŭ viéţa!

Unŭ participante.

Cununiă. D-lŭ *Dumitru Manole*, candidatŭ de preoţiă, îşĭ va serba cununia cu D-şora *Maria Tăbacu* Dumineca în 6 Noemvre v., în biserica gr. or. din Tărlungenĭ.

Felicitările nóstre!

SCIRĬ TELEGRAFICE.

Budapesta, 14 Noemvre. Situaţia visteriei statului în cuartalulŭ alŭ treilea este: veniturile cu 8.021,933 fl., cheltuelile cu 3.483,214 mai favorabile decâtŭ în cuartalulŭ alŭ treilea din 1887.

Budapesta, 14 Noemvre. Camera deputaţilorŭ a primitŭ proiectulŭ de conversiune în generalŭ şi în specialŭ.

Berlinŭ, 14 Noemvre. In cercurile bine informate se crede, că împrumutulŭ de 500 milióne, ce l'a contractatŭ Rusia în Parisŭ, e destinatŭ pentru scopurĭ de înarmare. E temere, că se va întórce starea de nelinişte, ca la începutulŭ anului.

Parisŭ, 14 Noemvre. Cu ocasiunea desbaterei bugetului ministrului de esterne, Goblet a vorbitŭ despre situaţiunea din afară. Francia, ḑise elŭ, nu ameninţă pe nimenea, nu se teme de nicĭ o provocaţiune, nu pregătesce nicĭ o cucerire, susţinerea păcii este celŭ mai înaltŭ interesŭ alŭ ţĕrii.

Sofia, 14 Noemvre. Scirile despre turburărĭ în Bulgaria suntŭ neîntemeiate. Principele se află bine.

Bucurescĭ, 14 Noemvre. Parlamentulŭ a fostŭ deschisŭ de Regele. Mesagiulŭ tronului constată, că raporturile către tóte puterile suntŭ fórte satisfăcĕtóre, mulţămită înţeleptei politicĭ, care dovedesce, că România este unŭ puternicŭ elementŭ de pace şi siguranţă.

Necrologŭ. *Theodor Kühlbrandt*, profesorŭ de gimnastică la şcólele ev. săsescĭ din locŭ, a încetatŭ din viéţă erĭ diminéţă, în vêrstă de 30 de anĭ.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 14 Noemvre st. n. 1888.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.38	Vênd.	9.40
Argintŭ românescŭ .	„	9.30	„	9.35
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.64	„	9.68
Lire turcescĭ . . .	„	10.92	„	10.95
Imperialĭ	„	9.92	„	9.95
Galbinĭ	„	5.70	„	5.72
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	125.—	„	126.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 13 Noemvre st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	100.95
Renta de hârtiă 5%	92.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	144.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	98.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	116.80
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ . . .	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104.60
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.50
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	131.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	123.50
Renta de hârtiă austriacă	81.85
Renta de argintŭ austriacă	82.60
Renta de aurŭ austriacă	109.85
Losurĭ din 1860	139.75
Acţiunile băncei austro-ungare . . .	876.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. .	301.—
Acţiunile băncei de creditŭ austr. .	306.—
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.77
Napoleon-d'orĭ	9.65
Mărcĭ 100 împ. germane	59.80
Londra 10 Livres sterlinge	131.95

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Importantŭ pentru fumătorii de ţigărĭ de hârtiă
este cea mai fină şi cea mai bună hârtiă de ţigărĭ

LA COCARDE

recomandată de cătră cei mai renumiţĭ profesorĭ de chimiă pentru că e curată şi fină şi pentru că nu este amestecată întrînsa nicĭ unŭ felŭ de materiă stricăciósă sănĕtăţii. Acéstă hârtiă a şi fostŭ premiată la Exposiţia iubilară în Australia de sudŭ cu medalia de aurŭ, pe temeiulŭ calităţii sale deosebitŭ de bune.

Acéstă hârtiă **La Cocarde** precum şi cartuşele de ţigărĭ făcute dintrînsa se póte cumpĕra dela toţĭ vêndătorii de tabacŭ, traficanţĭ, şi dela engrosiştii de marfă de Nürnberg şi de hârtiă din Transilvania.

Publiculŭ sĕ se feréscă de imitaţiunĭ.

Ch. Schütz.
Wien.

180,8—4

Morunŭ próspĕtŭ, viu,

escelentŭ de bunŭ, se află de vêndare în piéţă Vinerĭ în 4 Noemvre n. la NICULAE GHIGHINIŢĂ pescarŭ în Braşovŭ.

Preţulŭ 1 fl. chilogramulŭ.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

DE VÊNDARE

cu preţŭ eftinŭ:

Douĕ cazane cu vaporŭ verticale, douĕ maşine cu vaporŭ stabile, diferite vêrteje de ridicatŭ, ţevĭ de metalŭ, foi, unelte de făuritŭ şi lacătariă, nicovale, unelte de sfredelitŭ etc. puţinŭ folosite, parte din ele suntŭ chiar de totŭ nouĕ.

A se informa la

BIROUL DE SPEDIŢIUNĬ

strada Vămei Nr. 10,

Braşovŭ.

187—1

77

Se deschide abonamentŭ pre anulŭ 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Ḑiarŭ beletristicŭ şi enciclopedicŭ-literarŭ — cu ilustraţiunĭ. — Cursulŭ XII. — Apare în 1 şi 15 ḑi a lunei în numerĭ câte de 2—3 cóle cu ilustraţiunĭ frumóse; şi publică articlii socialĭ, poesii, novele, schiţe, piese teatralĭ ş. a. — mai departe tractéză cestiunĭ literare şi scienţifice cu reflesiune la cerinţele vieţei practice; apoi petrece cu atenţiune viéţa socială a Româniloru de pretutindenea, precum şi a celorlalte poporaţiunĭ din patriă şi străinătate; şi prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o óră plăcută familiei strivite de grijile vieţei; şi preste totŭ nisuesce a întinde tuturorŭ individiḑilorŭ din familiă o petrecere nobilă şi instructivă. — Preţulŭ de prenumeraţiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl., pentru România şi străinătate 10 francĭ — lei, plătibilĭ şi în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

PREOTULŬ ROMĂNŬ. Ḑiarŭ bisericescŭ, scolarŭ şi literarŭ — cu ilustraţiunĭ. — Cursulŭ XIV. — Apare în broşurĭ lunare câte de 2½ — 3½ cóle; şi publică portretele şi biografiile archiereilorŭ şi preoţilorŭ mai distinşĭ, precum şi alte portrete şi ilustraţiunĭ, — mai departe articlii din sfera tuturorŭ sciinţelorŭ teologice şi între aceştia mulţime de predice pre dumínecĭ, serbătorĭ şi diverse ocasiunĭ, mai alesŭ funebralĭ, — apoi studii pedagogice-didactice şi scienţifice-literarĭ; şi în urmă totŭ soiulŭ de amĕnunte şi scirĭ cu preferinţa celorŭ din sfera bisericéscă, scolastică şi literară. — Preţulŭ de prenumeraţiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl. — pentru România 10 francĭ — lei, plătibilĭ şi în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

Colectanţii primescŭ gratisŭ totŭ alŭ patrulea esemplarŭ.

Numerĭ de probă se trimitŭ gratisŭ orĭ-cuĭ cere.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUŢU“ în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.

Totŭ de aci se mai potŭ procura şi următórele cărţĭ din editura propriă:

Apologie. Discusiunĭ filologice şi istorice maghiare privitóre la Românĭ, învederite şi rectificate de Dr. Gregoriu Silaşi. — Partea I. Paulŭ Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Şincai. Preţulŭ 30 cr.

Renascerea limbei românescĭ în vorbire şi scriere învederită şi apreţiată de Dr. Gregoriu Silaşi. (Op complet). Broşura I. II. şi III. Preţulŭ broş. I. II. câte 40 cr. — Broşura III. 30 cr. Tóte trei împreună 1 fl.

Cuvêntărĭ bisericescĭ la tóte sĕrbătorile de peste anŭ, de I. Papiu. Unŭ volumŭ de preste 26 cóle. Acest opŭ de cuvêntărĭ bisericescĭ întrece tóte opurile de acestŭ soiu apărute până acum — avêndŭ şi o notiţă istorică la fiă-care sĕrbătóre, care arată timpulŭ întroducerei, fasele prin carĭ a trecutŭ şi modul cum s'a stabilitŭ respectiva sĕrbătóre. Preţulŭ e 2 fl.

Barbu cobzariulŭ. Novelă originală de Emilia Lungu. Preţulŭ 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulŭ 20 cr.

Idealulŭ perdutŭ. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulŭ 15 cr.

Opera unui omŭ de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: **Idealulŭ pierdutŭ** de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulŭ 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă poporală de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Codreanŭ craiulŭ codrului. Baladă de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Ultimulŭ Sichastru. Tradiţiune de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Elŭ trebue sĕ se însóre. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruţŭ. Preţulŭ 25 cr.

Branda séu Nunta fatală. Schiţă din emigrarea lui Dragoşŭ. Novelă istorică naţională. Preţulŭ 20 cr.

Numerii 76 şi 77. Naraţiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Preţulŭ 30 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiţă din sfera educaţiunei. După Ernest Legouvé. Preţulŭ 10 cr.

Hermanŭ şi Dorotea după W. de Goethe, traducţiune liberă de Constantinŭ Morariu. Preţulŭ 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Preţulŭ 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Preţulŭ 30 cr.

Petulantulŭ. Comediă în 5 acte, după Augustŭ Kotzebue, tradusă de Ioanŭ St. Şuluţŭ. Preţulŭ 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ţinută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincenţiu Nicóră, prof. gimnas. — Cu portretulŭ M. S. Regina României. Preţulŭ 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese şi arangiate. Preţulŭ redusŭ (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirĭ şi viorele, poesii poporale, culese de Ioanŭ Popŭ Reteganu. Unŭ volumŭ de 14 cóle. Preţ. 60 cr.

Tesaurulŭ dela Petrósa séu **Cloşca cu puii ei de aurŭ.** Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Preţulŭ 20 cr.

Biblioteca Sătenului Românŭ. Cartea I, II, III, IV, cuprindŭ materii fórte interesante şi amusante. Preţulŭ la tóte patru 1 fl. — câte una deosebĭ 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii fórte interesante şi amusante. Preţulŭ 30 cr.

Colectă de recepte din economiă, industriă, comerciu şi chemiă. Preţulŭ 50 cr.

Economia pentru scólele popor. de T. Roşiu. Ed. II. Preţulŭ 30 cr.

Indreptarŭ teoreticŭ şi practicŭ pentru învĕţămêntulŭ intuitivŭ în folosulŭ elevilorŭ normalĭ (preparandialĭ), a învĕţătorilorŭ şi a altorŭ bărbaţĭ de scólă, de V. Gr. Borgovanŭ, profesorŭ preparandialŭ. Preţulŭ unui esemplarŭ cu porto francatŭ 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nóstră pedagogică abia aflămŭ vre-unŭ opŭ, întocmitŭ după lipsele scólelorŭ nóstre în mĕsura în care este acesta, pentru aceea îlŭ şi recomandămŭ mai alesŭ directorilorŭ şi învĕţătorilorŭ ca celorŭ în prima liniă interesaţĭ.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ. De V. Gr. Borgovan. Preţulŭ 15.

Manualŭ de Gramatica limbei române pentru scólele poporalĭ în trei cursurĭ de Maximŭ Popŭ, profesorŭ la gimnasiulŭ din Năsĕudŭ. — Manualŭ aprobatŭ prin ministeriulŭ de culte şi instrucţiune publică cu rescriptulŭ de datŭ 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Preţulŭ 30.

Gramatica limbei române lucrată pe base sintactice de Ioanŭ Buteanu, prof. gimn. Unŭ volumŭ de peste 30 cóle. Preţulŭ 2 fl.

Manualŭ de stilistică de Ioanŭ F. Negruţŭ, profesorŭ. Opŭ aprobatŭ şi din partea ministeriului de culte şi instrucţiune publică cu rescriptulŭ de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practică fórte bogată a acestui op — cuprinḑêndŭ composiţiunĭ de totŭ soiulŭ de acte obveniente în referinţele vieţei socialĭ — se póte întrebuinţa cu multŭ folosŭ de cătră preoţĭ, învĕţătorĭ şi alţĭ cărturarĭ românĭ. Preţulŭ 1 fl. 10 cr.

Nu mĕ uita. Colecţiune de viersurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiă ş. a. Preţulŭ 50 cr.

Carte conducĕtóre la propunerea calculărei în scóla poporală pentru învĕţătorĭ şi preparanḑĭ. Broş. I. scrisă de Gavrilŭ Trifu profesorŭ preparandialŭ. Preţulŭ 80 cr.

Cele mai eftine cărţĭ de rugăciunĭ:

Mărgăritarulŭ sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericescĭ fórte frumosŭ ilustrată. Preţulŭ unui esemplarŭ broşuratŭ e 40 cr., legatŭ 50 cr., legatŭ în pânză 60 cr., legatŭ mai finŭ 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de luxŭ 1.50—2.50

Miculŭ mărgăritarŭ sufletescŭ. Cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericescĭ — frumosŭ ilustrată, pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Preţulŭ unui esemplarŭ broşuratŭ e 15 cr., — legatŭ 22 cr., legatŭ în pânḑă 26 cr.

Cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele, Cu mai multe icóne frumóse. Preţulŭ unui esemplarŭ e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulŭ Prea Sântei Vergure Maria a Născĕtórei de D-ḑeu urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Cu icóne frumóse. Preţulŭ unui esemplarŭ spedatŭ franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusŭ Christosŭ. Preţulŭ unui esemplarŭ legatŭ şi spedatŭ franco e 15 cr.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ